

διατάξη τὴν ὑπηρέτριαν μου ν' ἀποθέσῃ ἐκεῖ, καὶ μόνον δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν γενέθλιον πόλιν του ἔμαθα τὰ συμβεβηκότα.

Μεγάλη ἦτο ἡ ὄργη του, καὶ τρομερὰ ἥδυνατο νὰ είναι ἡ ἐκδίκησί του, διότι ἀναμεταξύ των οἱ συγγενεῖς του εἶχαν καταστρέψη διαβήκην, τὴν ὁποίαν εἶχε κάμη καθ' ἓν ἡμέραν ἐγενήθη τὸ πρῶτον τέκνον μας. 'Αλλ' ἐγὼ ἐπεκα-

λέσθην τὴν ἐπιείκειάν του. 'Ημην τόσον εὔτυχῆς ἵδια, ὅστε δὲν βαστοῦσεν ἡ ψυχή μου νὰ βλέπω καὶ τοὺς ἔχθρους μου ἀκόμη πάσχοντας πλέον τι τῶν τύφεων τοῦ συνειδότος, καὶ τῆς συναισθήσεως ὅτι διὰ τῶν ἰδίων πράξεων των ἐστέργοσαν ἑαυτοὺς διὰ πάντοτε τῆς ἀγάπης τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ χρηματικῶν ὀφελημάτων.

Α. Π.

[Μετάφρασις]

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Σκιαγραφία

Ο Μπελέ, εἰς τῶν ἐνθουσιωδεστάτων καὶ ποιητικωτάτων τῆς Ελλάδος φίλων, δὲν πλήρει ἀκμῇ τοσοῦτον ἀδίκως τὸν βίον καταστρέψας, εἶχε τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἀνακαλύψει καὶ ἔκσκαψε τὴν Πύλην τῆς Ἀκρόπολεως, τὴν κυρίαν εἰσόδου, τὴν πρὸς τὰ Προπύλαια ἄγουσαν. Συγκίνησις βαθεῖα εἶχε καταλάθη ἀπαντα τὸν ὄλιγον ἀλλ' ὑπὸ τόσον θερμοῦ πρὸς τὴν ἀρχαιότητα γεωτος διαπνεόμενον κόσμον τῶν τότε Ἀθηνῶν. Πάντες ἔτρεχον πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν, ἵνα ἴδωσι τὰς ἀνακαρφὰς καὶ μετ' αὐτῶν ἀνῆλθε καὶ ὁ τότε ἐν Ἀθηναῖς διατρίβων Δοῦς τοῦ Ὁμάλου συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ραγκαβῆ.

— Καὶ τί εἴναι αὕτη ἡ θύρα; ἡρώτησε τὸν Ραγκαβήν.

— Ή ἔγουσα εἰς τὸ Ίνστιτοῦ τον, Υψηλότατες ἀπόντησεν ὁ Ραγκαβής, ὑπαινιτότομενος τις τιμές, αἵτινες ἀνέμενον ἐν Γαλλίᾳ τὸν Μπελέ ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει του.

Καὶ ἐμὲ ἂν ἡρώτα τις:

— Τί εἴναι αὕτο, τὸ δόποιον κατὰ τὸ ὑπερογδοικοντατές διάστημα τῆς ζωῆς του καὶ διὰ τῶν εἰκοσιν ὀγκωδῶν τόμων του ἐνεκάλυψεν ὁ Ραγκαβής;

Θ' ἀπόντων:

— Είναι ἡ θύρα, δι' ἣς τὰ γράμματα εἰσῆλθον εἰς τὴν νεωτέραν Ελλάδα, τὸ φιλολογικὸν πνεῦμα, ἡ γαλλικὴ χάρις, ὁ ἔρως πρὸς τὰς ξένας φιλολογίας.

Καὶ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς θύρας ταύτης θὰ ἐθεώρουν ὡς τὴν ὑπερτάτην δόξαν διὰ τὸν Ραγκαβήν, καὶ τὸ σπουδαιότατον, ὡς τὴν ὑπερτάτην ἐκδούλευσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν πατρίδα.

*

Καὶ τούτο διότι ὑπὲρ τὸν ἀρχαιολόγον, ὑπὲρ τὸν ποιητήν, ὑπὲρ τὸν σπάνιον διανομέα τοῦ ἀγνοτάτου ἀττικοῦ ἄλατος, ἔξαίρεται ἐν τῷ Ραγ-

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

W. B. LEITCH
1881

καθη̄ ιδιότης, η̄ αναγκαιοτάτη καῑ πρακτικω-
τάτη ού μόνον διὰ τὴν πρὸ τεσταρακονταείας
Ἐλλάδα, ἀλλὰ καῑ διὰ τὴν σημερινήν ἔτι, καῑ
η̄ ιδιότης αὕτη εἰναῑ δῑ γενικός, δῑ παγκόσμιος
νοῦς του.

Ο Ραγκαβής υπηρέτεν, ἃς μοι ἐπιτραπή ή τό-
σον γραμματικῶς κακόζηλος, ἀλλὰ καῑ τόσον
περιεκτική ἔκφρασις, δῑ μέγας ἐκλαῖκευ-
τὴς τῶν γραμμάτων ἐν Ἑλλάδι. Ἡ
ἔργασία δῑ θην πρὸς τοῦτο κατέβαλε καῑ τὸ κκ-
λὸν ὅπερ ἐκ ταύτης πρὸς τὴν πτωτίδα προῆλθεν
εἶνε ἀνυπολόγιστα.

Ἡμεῖς οἱ νεωτέροι οὐ πόλλας ιδέας καῑ εύτυ-
χεστέρας συνθήκας ζῶντες αἰσθανόμεθα εἴδος εἴ-
ρωνος θυμασμοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα, ὅστις ἔξεδωκεν
ἐπιγραφάς ἀνεκδότους, καῑ συλλογὴν μαθηματι-
κῶν προβλημάτων, χρηστομαθείας μετὰ σχο-
λείων διὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καῑ λυρικὰ ποιή-
ματα, ὑπομνήματα καῑ μετρικήν, περὶ κινήσεως
τραπεζῶν διὰ τοῦ μαγνητισμοῦ καῑ λεζικὸν ἀρ-
χαιολογικὸν ἡ Ιστορίαν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς
φιλολογίας. Μετὰ μειδιάματος φριταζόμεθα
τὸν Ραγκαβήν διὰ μὲν φέροντα τὰς ἐπωμίδας
ὑπολογιγούς τοῦ πυροβολικοῦ, διὰ δὲ τὴν μέλαι-
ναν περιβολὴν τοῦ καθηγητοῦ, διὰ δὲ τὴν χρυσο-
πάρυφον τοῦ διπλωμάτου. Οτὲ μὲν ἔξερχόμενον
τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, διὰ δὲ μὲ τὴν
δάφνην ἐπὶ κεφαλῆς ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἡ μὲ
δεσμίδα διορθώσεων ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τοῦ
Ἀιδρέου Κορομηλᾶ.

Ἡτο̄ ἐποχὴ παράδοξος, ἀλλὰ καῑ διδακτικω-
τάτη δῑ ήμᾶς τοὺς νεωτέρους ἡ ἐποχὴ ἐκείνη,
καθ' ἣν δῑ φαρμακοποίος τῆς Αὐλῆς Λάνδεροφ
ἐδίδασκεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ῥωμαϊκὸν δι-
καιον, δῑ Ὁρφανίδης ἀπὸ ηθοποιοῦ ἐγίνετο καθη-
γητὴς τῆς Βοτανικῆς, δῑ Κωνσταντίνος Παπαρ-
ρηγόπουλος ἀπὸ καλλιγράφου τοῦ ὑπουργείου κα-
θηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς Ιστορίας, δῑ Καλλιγάτης
προσόντης ἐδίδασκε τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, δῑ Σα-
σιπολος ἀρχικῶς τὴν ιατρικὴν σπουδάσας μετε-
βάλλετο εἰς καθηγητὴν τοῦ Ποινικοῦ δικαίου καθ'
ἢν ἀπλοὶ δικολάθοι ὑπερήσπιζον τὰ συμφέροντα
τῶν ιδιωτῶν, καῑ ἐμπειρικοὶ ἐθεράπευνον πάσας
τὰς ἀσθενείας.

Ἐποχὴ πλήρης συγχύσεως, ἐποχὴ ἥντον κάτω,
ἐν εἴδος χάους, ἀπλάστου μάζης, ἀφ' ἣς κάτι
ἐπρεπε νὰ ἔξελθῃ — καῑ τὸ κάτι αὐτὸν ἔξηλθεν.

Ἄλλα τὰ ἀγῶνας κατέβαλον οἱ Παπαρρηγό-
πουλοι, δῑ Ασώπιος, δῑ Κουκανούδης, δῑ Ρενιέ-
ρης, δῑ Σιμος, δῑ Δραγούμης, δῑ Καλλιγάτης, δῑ Βυ-
ζαντίος, δῑ Σαρίπολος, δῑ Ἀργυρόπουλος, δῑ Ἀν-
τωνιάδης, δῑ Λεβίδης καῑ τόσοι ἄλλοι, διὰ νὰ ἐκ-
κολάψουσι τὸ κάτι αὐτό;

*

Καῑ εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ πᾶν
ἐπρεπε νὰ τοῦ χάους ἐν ὑπερτάτῳ τάχει νὰ

ἐκκολαφθῇ, ἐρρίφθη εἰς τὴν Ἐλλάδα δῑ τόσον γε-
νικὸς τὸν νοῦν Ραγκαβής. "Αν ἐρρίπτετο δῑ νῦν
ἐν μέσῳ ήμῶν δῑ Ραγκαβής ζως θὰ ἤκετο μό-
νον εἰς τὴν ποίησιν καῑ θὰ ἔγραφε τρεῖς Διο-
νύσου πλοῦς καθιστάμενος δῑ μέριστος τῶν
ποιητῶν μας, η̄ θὰ ἔξεδιδε πέντε τόμους ἐλλη-
νικῶν ἐπιγραφῶν καῑ θὰ ἐγίνετο δῑ μέ-
γιστος τῶν ἀρχαιολόγων μας η̄ θὰ μετέφραζε
δύο ἀρχαίους ποιητάς μας μετὰ προσοχῆς καῑ
θὰ ἐγίνετο δῑ μέγιστος τῶν μεταφραστῶν μας.
Τότε διμως ἔπειτεν ὅλα γὰ τὰ κάμη μαζί, καῑ
τὰ ἔκαμε πρὸς βλάβην μὲν τῆς ὑστεροφυμίας του,
πρὸς ζημίαν ἀπειρον τοῦ ἀναμφιλέκτου ταλάντου
του, ἀλλὰ πρὸς ὀφέλειαν ἀνυπολόγιστον, ἀνεκτί-
μητον τῆς πατρίδος.

Βιβλίον χαριτωμένον, διδακτικώτατον, πλη-
ρες οὐσίας θὰ ἤδυνατο τις νὰ γράψῃ περὶ Ραγ-
καβῆ. Ἐκάστη αὐτοῦ ἐμ φάνισε, καῑ εἰχε
τόσας, ὅσας εἰχε τότε πνευματικὰς ἀνάγκας ἡ
Ἐλλάς, θ' ἀπετέλει ιδιαίτερον κεφάλαιον. 'Αλλ'
ἐνταῦθα ἀρκοῦμαι εἰς τὸν πρόχειρον χρωκτηρι-
σμὸν τινῶν μόνον ἐκ τῶν ἐμ φανίσεων ν τοῦ
Ραγκαβῆ διὰ τῆς παραθέσεως σχετικῶν ἀνεκδό-
των ἐκ τῆς ἀπείρου σωρείας ἐκείνων, ἀτινα περὶ
αὐτοῦ φέρονται.

*

Ο Ραγκαβής, δυνατὸν εἰπεῖν, εἶναι δῑ πρῶ-
τος εἰσηγητὴς τῆς Ἀρχαιολογίας εἰς τὴν νεωτέραν
Ἐλλάδα, πάντως δὲ δῑ θερμότατος κηρυξ τοῦ πρὸς
τοὺς ἀρχαίους ήμῶν θησαυροὺς λατρείας. 'Ως γε-
νικὸς γραμματεὺς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας
ειργάσθη μετὰ θαυμαστοῦ ζήλου πρὸς περισυνα-
γωγὴν τῶν ἀρχαίων καλλιτεχνημάτων, ώς κα-
θηγητὴς δὲ ἔξεδιδε δύο γενεάς καῑ ἔξεδωκε
πλείστας ἐπιγραφάς, μετά τινος σπουδῆς διμολο-
γουμένως, περιστώσας διμως αὐτὰς ἐκ βεβαίου ὀλέ-
θρου, καῑ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς του ὅγκωδες βι-
βλίον διδακτικόν, τὴν Ιστορίαν τῆς ἀρχαίας καλ-
λιτεχνίας, ἐν σπουδῇ γεγραμμένον, ἀλλὰ δῑ ἐ-
κείνην τὴν ἐποχὴν χρονιμώτατον.

Ο δῑ ἔρως του πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἦτο τοιοῦτος
καῑ τοσοῦτον ἐνέθουσιάζεν ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς μαθη-
τάς του, ὅστε διηγοῦνται, δῑ ήμέραν τινὰ μετὰ
θαυμασίαν ἀγόρευσίν του ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
περὶ τοῦ ἀρχαίου θεάτρου παρέλαβε τοὺς φοιτη-
τὰς πασῶν τῶν σχολῶν καῑ μεταβὰς μετ' αὐ-
τῶν ἐπὶ ήμέρας ειργάσθη εἰς τὰς γενομένας ἀν-
σκαφάς του θεάτρου τοῦ Διονύσου.

*

Τύπουργὸς γενόμενος ἀπέδειξε τὴν αὐτὴν φι-
λεργίαν καῑ τὸ αὐτὸν ζωηρὸν πνεῦμα. Εἰς δυσκόλους
καιροὺς κληθεὶς ἐπὶ τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν ἐπέ-
δειξε συνδιαλλακτικώτατον χρωκτηρα, ἐξωργί-
σθη δὲ μόνον διὰ τὸν ἐνόλιτεν, δῑ τὸ συμφέρον τοῦ
Ἐλληνισμοῦ ἐκινδύνευεν ἐκ τοῦ ιθαγενεία
εἰς τοῦ μοσχοῦ καῑ ἔξεδωκε τὸ περίφημον ἐκείνῳ

υπό μνημα, τὸ δποίον ἔκαμε φοιτερὸν θόρυ-
βον καθ' ἀπασαν τὴν Ἀνατολήν.

Ο "Οθων ταραχθεὶς ἐκ τούτου καὶ ὑποχωρή-
σας ἀλλὰ καὶ θαυμάζων τὸ Θάρρος τοῦ ὑπουρ-
γοῦ του, τῷ παρετήρησεν:

— Απορῶ, κύριε Ραγκαβῆ, πῶς τόσον μι-
κρὸς ἄνθρωπος ἔχει τόσον μεγάλας βλέψεις.

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν δὲ Ραγκαβῆς, τὰ
μικρὰ ώρολόγια ἔχουν τὰς τελειοτάτας μηχανάς.
*

Ως πρεσβευτὴς ἐν Ἀμερικῇ, Παρισίοις, Κων-
σταντινούπολει καὶ Βερολίνῳ δὲ Ραγκαβῆς κα-
τέλιπε τὰς λαμπροτάτας καὶ φαιδροτάτας τῶν
ἀναμνήσεων. Ομιλητὴς πρώτης τάξεως, διαλε-
κτικώτατος, μὲ ἀπειρον μνήμην, μὲ φρντασίαν
χρυσῆν, ταμεῖον γνώσεων, πολυγλωσσότερος διερ-
μηνέως ξενοδοχείου, ἐξετρέλαινε κυριολεκτικῶς
τον διπλωματικὸν κόσμον εἰς τὰς συνχναστρο-
φάς. Κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις διεκμονήν του, δὲ
Φιγαρώ εἶχεν ἀναθέσην εἰς ιδιαίτερον συντά-
κτην του τὴν φροντίδα νὰ περιμηζεύῃ τὰς εὐ-
φοιογίας του καὶ νὰ τὰς ἀναγράφῃ ἐν ίδιᾳ στήλῃ.

Μεταξὺ τῶν ἀπειρον ἀνεκδότων τῶν φερομέ-
νων εἰς τὸν Ραγκαβῆν, ως διπλωμάτην, τὸ ώ-
ραιότερον καὶ ἡττον γνωστὸν παρ' ήμιν εἶναι τὸ
ἔζης:

Ἐσπέραν τινὰ ἐν Παρισίοις ἐξήρχοντο ἐκ τῆς
οἰκίας τῆς πριγκιπίστος Μέτερνιχ δὲ Ραγκαβῆς,
δὲ Ιταλὸς πρεσβευτὴς καὶ δὲ Τούρκος προσθευτής.
Εἰς τὸν προθάλαμον δὲ πάντοτε φιλοφρονέστατος
Ραγκαβῆς ὑπερθοήσεις τὸν Τούρκον πρεσβευτὴν
νὰ περιβληθῇ τὴν γούναν του.

— Μπά! ἡ Ἑλλὰς βοηθοῦσα τὴν Τουρκίαν;
παρετήρησε πονηρῶς δὲ Ιταλὸς πρεσβευτής.

— Ναί! ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπέλθῃ, τοῦ
ἐψιθύρισεν δὲ Ραγκαβῆς.
*

Ως ἄνθρωπος τοῦ κόσμου δὲ Ραγκαβῆς ἔφηκε
τὰς γλυκυτάτας τῶν ἀναμνήσεων. Κατὰ τὴν εὐ-
τυχῆ ἐκείνην ἐποχήν, καθ' ἣν ἔκαμψον αἱ Φαναρι-
ωτικαὶ αἴθουσαι ἐν Ἀθήναις, τὰ ἀληθῆ ταῦτα
ταυτεῖ πνεύματος, μία τῶν ψύστων ἀπολαύσεων
ἦτο καὶ ἡ παρουσία τοῦ Ραγκαβῆ. Τὰς εὐφυολο-
γίας, δὲ ἔλεγε, τὰς ἀπαντήσεις, δὲ ἔδιδε, τὰ
χαριέστατα ποιημάτια, ἀτινα συνέτασσεν ἐκεῖ
ἐπὶ ποδός, ὅλα αὐτὰ περιήγοντο εἰς ὅλας τὰς
Ἀθήνας, καὶ διεσκέδαζον μὲ αὐτὰ ἐπὶ ὅλοκληρον
ἔδομάδα, ως οικογένεια ἀστῶν μὲ τὰ λειψανα
γεύματος ἐν ἐκτάκτῳ περιστάσει διδομένων. Αἱ
ἀστεῖαι σκηναί, τὰς δόποιας ἔπαιζε, δὲν ἀπαριθ
μοῦνται. Μεταξὺ ἀλλων διηγοῦνται καὶ τὸ ἔζης:
Ἐσπέραν τινὰ προσεκλήθη εἰς γεῦμα παρὰ
τῷ Ιωάννῳ Σούτσῳ τῷ Μιχάλιδοι. Ο εὐρὺς
Φαναριώτης θέλων νὰ παιξῃ μὲ τὴν γνωστὴν ἀ-

φρηρημάδαν τοῦ Ραγκαβῆ διέταξε νὰ τὸν εἰσα-
γάγωσιν εἰς τὸ ἑστιατόριον.

— Ποῦ εἶναι δὲ μὲ εἰς αδέες; ἐρωτᾷ δὲ Ραγ-
καβῆς, οὗτοι συνειζίζων νὰ ἀποκαλῇ τὸν Σοῦτσον.

— Τῷρα θὰ ἔλθῃ, ἀπαντᾷ δὲ οὐπρέπτες.

Ο Ραγκαβῆς καθητεῖ ἡσύχως εἰς τὴν τράπε-
ζαν καὶ ἀρχεται σκεπτόμενος, τοσοὶ συνθέτων
κκνὲν ποίημα.

Ο οὐπρέπτης ἐπωφελούμενος τοῦ σερβίρει τὸ
πρῶτον φρυγτόν, εἶτα τὸ δεύτερον, εἶτα τὸ τρί-
τον καὶ οὕτω καθεξεῖται.

Ο Ραγκαβῆς ἔτρωγε σκεπτόμενος, πάντοτε
καὶ μὴ δίδων κυριεύειν προσοχήν. Ἀφοῦ ἐτελείω-
σεν ἡγέρθη, εὔχαριστης τὸν οὐπρέπτην καὶ ἀ-
πῆλθε. Κάτωθεν ὅμως τῆς παροψίδος του εὑρέθη
κατόπιν σκωπικώτατον δίστιχον ἐπίγραμμα
πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην.

*

Εἶχε καὶ μίαν ἀδυναμίαν δὲ Ραγκαβῆς, ἀδυ-
ναμίαν ποιητικωτάτην. Ἡγάπη, ἥγάπα πολὺ πολὺ
τὰς ἀδελφάς τῶν Μουσῶν. Καὶ τὰς ἥγάπα ἀθώως,
ἀκάκως, εὐρίσκων ἐν τῇ συνχναστροφῇ των ἀκραν
γλυκύτητα, ἀκούειν τὸ πνεῦμά του πρὸς τὴν
λεπτὴν εὐθυκρισίαν των καὶ ἀναπαύσων ταυτο-
χρόνως τὸν νοῦν του ἀπὸ τῶν σοθιῶν ἀντικει-
μένων εἰς φαιδρὰ χριτολογήματα. Τὰ ὅσα
ἔγραψεν ἐπὶ λευκωμάτων κυριῶν, ἐπὶ εἰκόνων, θὲς
ἀπέστελλεν, ἐπὶ εἰνόνων, θὲς ἐλάμβανε δὲν ἀπ-
ριθμοῦνται.

Ἐκ τῶν χαριεστέρων βεβαίως εἶναι τὸ ἔζης τε-
τράστιχον γράφεν ἐπὶ φωτογραφίας του, ἢν ἐδώ-
ρησεν εἰς περικαλλῆ δέσποιναν:

Εἶναι ἡ εἰκὼν ὅμοια μου, ἀν νὰ πιστεύω πρέπη.

Ομοία μου; Τί ὥφελε;

"Οταν τὴν στέλλω πρὸς ὑμᾶς, τὴν ἥρελον νὰ ὅμιλη

Πρὸ πάντων δὲ νὰ βλέπῃ.

"Αξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι καὶ τὸ τελευταῖόν
του αὐτόγραφον εἶναι δύο στίχοι συντετριμένοι
καὶ δυτανάγνωστοι, οὓς διὰ τρεμούσης χειρὸς
ἔγραψεν ἐπὶ εἰκόνος του σταλείστης πρὸς τὴν κυ-
ρίαν Σοφίαν Σλημαν.

*

Τοιοῦτος κατὰ πορέμερον καὶ ἀσθενῆ σκιαγρά-
φοισιν ὑπῆρξεν δὲ κατὰ τὸν Ισιδωρίδην Σκυ-
λίστην τοσούτσικος τὸ ἀνάστημα,
ἀλλὰ τηλικοῦτος τὴν φαντασίαν
Αλέξανδρος Ραγκαβῆς, δοτις ἐπὶ ἔζηκοντα ὅλα
ἔτη ἐφαίδρυνεν, ἐδίδαξε, συνεισίησεν ὅλον τὸν
Ἑλληνισμόν, καὶ ἐν μόνον λάθος διέπρεψεν εἰς
τὰ τέλη τοῦ βίου του, μὴ συγγράψεις τὰ ἀπο-
ιημονεύματα τοῦ βίου του, ἀτινα θὰ ἤσαν καὶ
λόγοι. Σελίδες ἐκ τῆς ιστορίας τῆς νεωτέρας, Ἐλ-
λάδος.